

već samostalni poduzetnik koji se ugovorom obavezao iskrcati robu iz broda i čuvati ju dok ju primalac ne preuzme. Ne može se dakle pozivati na oslobadajuće klauzule teretnice.

Zakon o požaru, na koji se poziva slagač, regulira deliktnu i kvazi deliktnu odgovornost čuvara pokretnih stvari koje su zahvaćene požarom. U ovom sporu tužitelji zahtijevaju naknadu štete iz ugovornog odnosa. Da bi se slagač oslobodio odgovornosti, bilo bi potrebno da dokaže da je požar nastao višom silom, što u ovom slučaju nije uspjelo dokazati. Prema tome nije potrebno ulaziti u ispitivanje da li je za požar odgovoran slagač ili njegovi ljudi. Slagač je za požar odgovoran jer se nepoznati uzrok požara ne može izjednačiti s višom silom. Ni treći slagačev prigovor sud ne nalazi opravdanim. Polazeći od stajališta da je prefektova potvrda tarife zakonita, sud nalazi da ona ne može osloboditi slagača odgovornosti. Tarifa naime slagača u navedenom smislu oslobadja odgovornosti samo za operacije rukovanja teretom u užem smislu riječi, tj. za vrijeme ukrcaja i iskrcaja. Odredbe tarife na koje se poziva slagač ne odnose se na štete nastale prije i poslije toga vremena. Budući da je učinjena šteta nastala nakon iskrcaja iz broda, dok je ležala na skladištu, na ovaj spor ne dolazi do primjene navedena odredba tarife.

/DMF 1969, str. 531/

B.J.

TRGOVAČKI SUD, Marseille

Presuda od 29. X 1968.

Ets Maiffredy et Cie i Sté Electro réfractaire c/a
Sté industrielle de trafic maritime /Intramar/,
British India Steam Navigation Co Ltd i Swedish
East Asia Co Ltd

Slagač - Brodar - Odgovornost slagača - Odgovornost brodara
- Zastara - Teret koji je krivnjom slagača prevezen bez
teretnice - Brodar ima pravo pozivati se na jednogodišnji
zastarni rok i u slučaju kad je šteta na teretu prouzročena
neizdavanjem teretnice za koje je neizdavanje kriv lučki
slagač - Ugovor o slagačkom poslu je ugovor o djelu građan-
skog prava - Slagač odgovara za štetu na robu od časa preuzi-
manja pa do predaje - Oslobadja se odgovornosti ako dokaže
da je šteta prouzrokovana višom silom, slučajem, ili djelima
trećih koja se djela mogu izjednačiti s višom silom - Slagač
luke ukrcaja odgovara za djela slagača luke iskrcaja ako
ovaj drugi slagač drži teret u ime prvog slagača

Špediter je lučkom slagaču predao 55 sanduka električnog materijala da ga ukrca na brod koji ga je imao prevesti u Karači. Kad je brod stigao u luku, slagač je teret ukrcao. Taj je ukrcaj međjutim izvršen prije nego li je bio dovršen carinski postupak koji se odnosio na taj teret, tako da teretnice nisu bile izdane i brod je otputovao bez teretnica. Zbog nepostojanja teretnica teret u odredišnoj luci nije mogao biti predan primaocu, pa je bio uskladišten kod lučkog slagača luke iskrcaja. Roba se morala vratiti natrag u Francusku gdje je iskrcana u luci Marseille. Nakon iskrcaja vještak, kojega su zainteresirane stranke sporazumno izabrale, ustanovio je da je teret oštećen dok se nalazio uskladišten u luci Karači.

Na temelju ovakvog činjeničnog stanja špediter i vlasnik tereta tuže slagača luke ukrcaja, brođara koji je prevezao teret iz Francuske u Karači, i brođara koji je taj teret iz Karačija vratio u Francusku.

Sud je oba brođara oslobodio, a slagača obvezao na isplatu utuženog iznosa iz slijedećih bitnih razloga:

Prvi brođar se poziva na zastaru. Prema Konvenciji o teretnici od 1924. god. i francuskom Zakonu od 1936. koji je, obzirom na vrijeme kad je sporni prijevoz izvršen, na ovaj spor primjenjiv, zastara za štete nastale u pomorskom prijevozu iznosi godinu dana računajući od dana predaje tereta na odredište. Predaja je uslijedila 7. III 1967, a tužba je podnesena 8. V 1968. dakle nakon godinu dana od dana predaje u luci Karači.

Drugi brođar se također poziva na zastaru, a osim toga dodaje da on ne može biti odgovoran za štetu za koju je vještak utvrdio da je nastala u luci Karači.

Sud je došao do zaključka da su prigovori obojice brođara opravdani i prema njima je odbio tužbeni zahtjev. Sud nije prihvatio stajalište tužitelja da u ovom slučaju moraju doći do primjene zastarni rokovi građanskog prava, jer da šteta nije prouzrokovana prijevozom već krivnjom u okviru općeg građanskog prava. Za brođare se, prema stajalištu suda, radi o ugovoru o prijevozu koji su oni sklopili, pa prema tome i zastarni rok mora biti prosudjivan u okviru toga ugovora.

Slagač u svoju obranu navodi uglavnom to da on za štetu nije odgovoran jer je ona nastala u luci Karači. Za štetu bi morao biti odgovoran prvi brođar koji je robu na odredištu preko svoga punomoćnika predao osobi koja je štetu prouzrokovala. Budući, kaže tuženi slagač, on štetu nije direktno prouzrokovao, ne može za nju biti ni odgovoran. Prema njegovom stajalištu štetu bi morao nadoknaditi prvi brođar.

U postupku je utvrđeno da je tuženi slagač platio troškove uskladištenja i čuvanja tereta u Karačiju. Prema tome, kaže

sud, u ovom slučaju treba primijeniti propise o odgovornosti skladištara koji radi uz naplatu. Ugovor koji ovaj skladištar sklopi jest ugovor o djelu. Budući da je tuženi slagač sklopio takav ugovor, on je dužan predati robu u onom stanju u kojem ju je i primio. U ovom slučaju je slagač odgovoran za štetu sve do časa do kojega je roba predana tužitelju. On bi se mogao osloboditi odgovornosti jedino dokazom da je šteta nastala višom silom, slučajem, ili djelima trećih koja se mogu izjednačiti s višom silom. Na ove se razloge slagač ne poziva. Iznosi jedino to da je šteta nastala u Karačiju. Slagač u luci Karači, koji je štetu prouzrokovao, nije u odnosu na tuženog slagača treća osoba već njegov punomoćnik za kojega djela on odgovara. Slagačev posao spada u poslove građanskog prava, pa i zastarni rokovi moraju biti određeni prema tom pravu. Iz ovih razloga sud je stao na stajalište da je tuženi slagač za štetu odgovoran.

/DMF 1969, str. 687/

B.J.

TRGOVAČKI SUD, Havre

Presuda od 21. I 1969.

Cie centrale d'assurances maritimes i 3 druga osiguratelja
c/a United states lines /U.S.L./ i Sté des travaux et
industries maritimes /S.T.I.M./

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - Slagačeva odgovornost - Nedostatak ambalaže - Nepravilno slaganje - Brodar koji je izdao čistu teretnicu ne može se pozivati na okolnost da je ambalaža u času preuzimanja na prijevoz bila manjkava - Brodar se ne može pozivati u svoju korist na nedostatak ambalaže ako taj nedostatak nije prouzrokovao štetu - O nepravilnom slaganju radi se kad su dva tereta, koji mogu štetiti jedan drugome, smještena u istom skladištu, a nisu dovoljno odvojena tako da se prilikom iskravanja potpuno onemogući njihovo miješanje - Ovakva separacija je potrebna i pod pretpostavkom da je ambalaža jednog i drugog tereta bila u ispravnom stanju prilikom preuzimanja na prijevoz - Za štetu prouzrokovanu nepravilnim slaganjem odgovara brodar - Brodar odgovara i za štetu koju prilikom iskrcaja skrivi slagač - Brodar koji je primaocu nadoknadio štetu ima prema slagaču pravo regresa u visini štete za koju je slagač odgovoran

Brodar je iz Amerike u Francusku prevezao 962 bale pamuka. Za ukrcani teret je bila izdana čista teretnica. Na odredištu je ustanovljeno da u nekim balama pamuka ima kristala polystyrena, koji su onemogućili normalnu upotrebu pamuka. Zbog ovoga je oštećeni pamuk bio, u suglasnosti s osigurateljem, prodan.